

Bekjemp landøyda!

Landøyda

Langs kysten, spesielt i Vest-Agder har det giftige ugraset landøyda spredd seg. Men det er også observert flere steder i Aust-Agder de siste årene. Landøyda er et flerårig ugras som vokser i beiter og langs veier og grøfter, og som er lett kjennelig på sine gule blomster på ettersommeren. Landøyda er giftig for storfe og hest, forgiftningen er kronisk og oftest dødelig ("Sirasjuka"). Storfe og hest vraker normalt planta på beite, men forgiftning kan forekomme. Landøyda er ikke giftig for småfe, men for storfe og hest er plantene giftige også etter tørking og ensilering.

Landøyda har frø med fnokk som sprer seg lett med vinden, og etablerer seg i eng i nærheten av beiter med mye landøyda. En plante har i gjennomsnitt 2100 frø. Ved større mengder landøyda i silo eller høy kan problemet med forgiftning bli større enn på beite!

Registrering av funn av planten

Det anmodes om at det rapporteres om funn av planten landøyda, gjerne til kommunens landbruksforvaltning. Eller man kan selv registrere funn på www.artsobservasjoner.no.

Bekjempingsmåter

Sauebeiting kan være et effektivt tiltak. Det er vanligvis lite landøyda i sauebeitene.

Dersom en slår landøyda før frøsetting og fjerner disse plantene, vil en redusere spredning, men neste år vil det være like mye landøyda og en må da gjøre de samme tiltakene. Det er derfor nødvendig med tiltak som tar knekken på plantene for å redusere bestanden.

Optimalt tidspunkt for kjemisk bekjemping er når plantene er i strekningsvekst, ofte er dette i juni. Når plantene er i blomstring er det liten eller ingen effekt av sprøyting. Planten sprer seg med frø, derfor er det viktigste tiltaket utover kjemisk bekjemping å hogge av eller helst rive opp alle planter med blomsterstengel slik at de ikke får frødd seg. Plantene bør samles i plastsekker og brennes, evt. kastes i restavfall, både med hensyn til giftighet og frøspredning. Ved luking anbefales det å bruke hansker.

Aktuelle kjemiske midler

Duplosan super, 400-500ml/daa

Sprøytetid er når planten er utvikla med store rosetter.

Sprøytetida er som regel i juni, altså seinere enn for andre ugras som f.eks. høymole.

Trekk i produksjonstilskuddet

Kommunen kan fatte vedtak om trekk i areal- og kulturlandskapstilskuddet dersom foretak lar Landøyda og andre problemugras tar overhånd på jordbruksareal.

Anmodning

Vi anmoder alle til å aktivt bekjempe landøyda og andre problemugras og spre budskapet om denne utfordringen til bønder og andre grunneiere.

Avtale med vegeiere om bekjemping i veikanter

Statens vegvesen drift sør, Nye Veier AS og Agder Fylkeskommune gir, etter avtale med Agder Bondelag v/Finn Aasheim, bønder tillatelse til å bekjempe og sprøyte for problemugras på vegeierenes grunn. Tillatelsen begrenses til vegarealer som ligger nært opptil bondens egne eller leide jorder. Tillatelsen gjelder problemugras som landøyda, og andre arter som er til skade for landbruket. Tillatelsen gjelder i Agder fylke. Nye Veier anfører spesielt at dersom det oppdages problemarter innenfor viltgjerde, er det ønskelig med tilbakemelding om dette.

Det forutsettes at krav i Forskrift om plantevernmidler blir fulgt, og da særlig krav beskrevet i kap. 5 Den som utfører sprøytingen må ha nødvendige godkjenninger, og det forutsettes vanlige prosedyrer med journalføring, risikoreducerende tiltak for sprøyting i nærheten av vann, samt vurdering av integrert bekjemping. Arbeid på og ved veg omfattes av en rekke lover og forskrifter. Det er en forutsetning i tillatelsen at arbeid planlegges og gjennomføres i henhold til gjeldende regelverk for å sikre arbeidere og trafikanter. Avtalen gjelder fra 09.04.2021 til 31.12.2023

